

Előfizetési árak:

postán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre. 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Államháztartás.

Debreczen, április 2.

Hosszu volt a budget-vita és bár egyáltalában nem akarjuk annak alaposságát kétségbe vonni, mégis úgy véljük, hogy azt egy kicsit kevesebb alapossággal és kevesebb időpazarlással is elvégezhetjük volna.

De hát a helyzet teljesen tisztázva van. A kormánynak ismételten alkalma volt politikáját minden oldalról kifejteni és ez a mindenfelől kiáramló világosság s kételety teljesen kizáró határozottság megérdemelte, hogy a budget-vitára oly hosszú időt fordítottunk.

A kormány pénzügyi politikájának kifejeztével az államháztartás egész képe tisztán áll előttünk. A pénzügyminiszter álláspontja az országgyűlés minden pártja részéről reálisnak ismertetett el s épen ezért Lukács pénzügyminiszter a magyar állam hitelének megszilárdítására önérzettel hivatkozhatott és egyidejűleg meg kell jegyeznünk e helyen, hogy a miniszter a hitelmegszilárdításnál, mint leghatalmasabb tényező működött közre és hogy az e téren elért s teljesen megnyugtató eredmények a minisz-

ter böles pénzügyi politikájának következményei, melyeket a miniszter a viszonyok kedvezőtlen volta és a magyar pénzügyek ellen irányzott osztrák támadások ellenére vívott ki. Ezen eredmények, melyeket a számok mutatnak és meg nem cáfolhatók, bizonyosságot tesznek a pénzügyminiszter bámulatos szak-képzettségéről, okos finánczpolitikájáról és az ország javát czélzó gondoskodásáról.

Ha a pénzügyminiszter sikere, melyet a költségelőirányzat felállításával elért, minden oldalról szives elismerésben részesült, annyival inkább mindent átható s meggyőző erővel bírnak azon eredményorozatok, melyeket Széll Kálmán miniszterelnök a budgetvita során felmutatott. Széll politikai hitvallása a *jog, törvény és igazság* alapelvén nyugszik és egy hajszalnyira sem fog eltérni szigoruan körvonalozott programjától; a miniszterelnök e tekintetben maga a legszigorubb ellenőrzést kívánja.

Nemzetközi, közgazdasági téren Széll miniszterelnök az Ausztriával való gazdasági kiegyezés barátja s azon igyekszik, s ezt elutasíthatlan kötelességének ismeri, hogy a kiegyezést, a mint az létrejött, meg-

tartsa és az Ausztriával való viszony-
nak tisztázását elősegítse, de a mellett Magyarország közjogi önállóságától egy jottát fel ne áldozzon. Itt még sok és nehéz munka vár reá, mely a közel és legközelebb jövőben teljesítendő, és Széll miniszterelnök e munkával meg fog birkózni, mert ahhoz bírja a parlament és az egész nemzet bizalmát és támogatását.

A miniszterelnök belpolitikája a kultura terén a tisztán nemzeties irányu fejlődésre támaszkodik és támaszkodik nemzeti és szabadelvű intézményeink megtartására és fejlesztésére s végre minden közgazdasági tényező egyenlő támogatására, melyeknek összehatása Magyarországot közgazdasági tekintetben függetlenné és önállóvá teendi.

Az egyes közgazdasági irányzatok: a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság között nem szabad semmiféle ellentétnek vagy épen ellenségeskedésnek felmerülni, mert Magyarország életkérdése az, hogy ez a három közgazdasági tényező egymás mellett s egymással teljes összhangban erősen kifejlődjék. Erős és gazdag nemzetek engedhetik meg maguknak azt a fényűzést, hogy a nemzetgazdaság egyes ágai

TÁRCZA.

Kétlakiak.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
Írta: **Koncz Ákos.**

Hüvös volt a tavasz és jólesett a szalon illatos, meleg levegője annak a kis társaságnak, mely összegyűlt a Garatyék meghívására. Előbb ugyan úgy volt tervezve, hogy a kertben özsonnáznak, de felkerekedvén a szél, az idősebb hölgyek leszavazták a fiatalokat, kik mindenáron a szabadban kívánták az időt eltölteni.

Odabent azután csakhamar megindult a társalgás. Előbb az időről, azután a premierekről, a pajkos férjkekről, na meg az asszonyokról. Itt-ott egy egy jóízű kaczag hangzott ki a társaságból, főleg midőn Adám Bandi megyei aljegyző beszélt a korzó titkaiból egyet-mást. Adám Bandi nemcsak kitűnő ereje volt a közigazgatásnak, hanem benfentes volt mindazon dolgokban, melyekben a szív és szerelem játszanak főszerepet. Tehetséges, gazdag fiatal ember volt, ki csak azért vállalt megyei hivatal, mert ez szokásban volt családjánál.

A rossz világ azt beszélte, hogy Adám Band Beregh Oszkárénak udvarol, ki mellesleg igen kedves és szép fiatal asszonyka volt. Most is ott állt Adám mellett, ki azonban még egy titkos szempillantással sem árulta el azt, hogy az egész társaságot odaadná a Beregh Oszkáréné egyetlen jelentős kézzorításáért.

Beregh Oszkár nem volt a társaságban elfáradva jött haza a vadászatról s mint

afféle ötven éves ember, nem nagyon rajongott az özsonnás társaságokért. Ugy gondolkozott, hogy előbb kipiheni magát és este felé udvariasságból elmegy a feleségéért.

Magányosságában azonban elnyomta Oszkár urat a buzgóság és elaludt. Mikor felébredt, teljesen sötét volt. Gyertyát gyújtott tehát s megnézte az óráját. Közel volt a kilenchez, sietve felöltözött tehát és megindult a Garatyék kuriája felé, mely a falu végén állott. Amint a sötétben botorkázott, jóízű kaczagás ütötte meg a fülét az utca tulsó oldaláról.

Hirtelen megállt, mert a kaczagásról felismerte nejét. Bosszantotta, hogy Hermin nem várta be őt és idegenekkel kísérteti magát haza. Bosszusága még inkább nőtt, midőn a közel jövőkben feleségét és Adám Bandit ismerte fel.

Beregh egy deszkakerítéshez huzódott úgy, hogy nem láthatták, míg ő minden egyes szót tisztán hallott. Hallotta, mikor Hermin nem épen valami hizelgő czélzást tett bizonyos idős férjkekről, kik elhanyagolják feleségüket, míg a fiatal aljegyző bizonyos revancheokat emlegetett, melyek nem szokatlanok a házasetlet utvesztőjében...

Beregh Oszkár ököltre szoritotta kezét és a sötét éjben, mint a kigyó simán, nesz-telenül lépkedett a fiatalok nyomában. Kiváncsi volt a bucsuzásra. A kapunál azonban Adám Bandi pusztá kézzorítással vált el a menyecskétől, ki könnyű léptekkel haladt fel a megvilágított lépcsőkön...

Amint Adám Bandi visszafelé indult, szemben találta magát Beregh Oszkárval. Bandi kötelességének tartotta bmondani,

hogy ép e pillanatban kísérte haza Hermin-t, ki nem győzte már várni őt. Beregh azonban nem köszönte meg az udvariasságot, hanem kereken kijelentette Adám Bandinak, hogy más alkalommal egészen felesleges lesz kísérte.

Es ezzel elváltak a nélkül, hogy egymás becses egészségéről bővebben tudakozódtak volna.

Oszkár azon estén felette szórakozot és kedvetlen volt. Hermin előtt nem tett említést a találkozásról, bár a fiatal asszonyka elmondta, hogy Adám Bandi kísérte a kapuig. Oszkár csak annyit jegyzett meg e vallomásra, hogy kár egy tisztességes asszonynak magát oktalan cselekedetekkel kitenni a világ szájának, melyet azután elhallgattatni nem lehet.

Ha Hermin nem szól semmit talán a fellegek elvonultak volna, de mivel bosszantotta férje megjegyzése, hallgatás helyett szemrehányást tett urának, hogy őt elhanyagolja, nem törődik vele, úgy, hogy kénytelen idegen férfi lovagias védelme alatt hazajönni. Erre a szemrehányásra aztán Beregh kibökkentette, hogy volt szerencséje hallani a felesége és Adám Bandi közt lefolyt párbeszédet az idős férjkekről és a revancheeről, de majd meg fogja mutatni, hogy az az idős férfi megfogja menteni tegyverével a könnyelmű asszony veszélyeztetett becsületét...

Holnap udvarlód fülét levágom s kaczagni fog az egész falu rajtad is, ő rajta is... Majd adok én neki revancheot, de olyat, hogy örökre elmegy a kedve a más felesége körüli legyeskedéstől...

közötti ellentéteket kiélesítsék és nagyranöveljék, Magyarországra nézve azonban ez egyértelmű volna az anyagi tönkrejutással. A Széll-kabinet nem néz se jobbra, se balra s visszautasít a közgazdasági politikában minden egyoldalúságot, mert nekünk nem lehet, nem szabad e tekintetben sem merkantil, sem agrár-politikai irányt követni, hanem kötelességünk közöttük a legszigorubb egyensúlyt fentartani. Széll Kálmán és kabinete szigorúan ragaszkodik ez elvhez a közgazdasági téren és épen oly szigorúan ragaszkodik azon politikához, mely a valódi, becsületos szabadelvűségről szól és a Deák Ferencz által teremtett alkotmányformától egy hajszálnyira sem tér el, hanem ezen keretben arra törekszik, hogy egyenlő fejlődést, virágzást és megerősödést hozzon létre.

A hosszú költségvetési vita a kormány eddigi tevékenységét és kormányzati programját megvilágította és a nemzet távolról sem panaszkodhatik arról, hogy a költségvetési vita száraz és eredménytelen lett volna. A jog, törvény és igazság kormányzati elve a magyar népnek áldása lett, melynek aegise alatt a haladás útján biztosan mehet előre.

Gróf Széchenyi Gyula. Gr. Széchenyi Gyulának ő felsége személye körüli miniszterterület történeti kinevezése által a Széll-miniszterium olyan erőt nyert, mely csak emelheti ennek a kabinetnek súlyát és jelentőségét. A miniszterelnök államférfiúi bölcsesége és személyiség megválasztásában is bevált. A felség személye körüli miniszteriumot mindenestre bizonyos mértékben olyan méltóságoknak szokták tekinteni, melylyel semmi teher sem jár; azt képzelik, hogy ennek a miniszternek csak az a dolga, hogy a korona jóváhagyását kérje néhány nemesség- és rendjel-

adományozáshoz, azután politikai ügyekkel nincs mit törődnie. Ez határozott tévedés. A király személye körüli miniszter feladatai éppoly kényesek, mint felelősséggel teljesekek. A kabinet egész politikáját, amennyiben ez napról-napra tetteiben és cselekvéseiben jut kifejezésre, az a latere miniszternek kell a miniszterelnök intenczióihoz hiven képviselnie. A kabinetcsofő nincs mindenkor abban a helyzetben, hogy az uralkodónak minden folyó ügyről személyesen tegyen jelentést, tehát az állandóan Bécsben az udvarnál időző miniszternek kell, mint a korona és a miniszterelnök bizalmasának az ügymenetet közvetíteni. Ehhez oly személyiség szükséges, aki tökéletesen be van avatva az egész kormánypolitika szellemébe és eszméibe, de egyszersmind az uralkodó rokonszenvének is örvend.

Gróf Széchenyi Gyula ilyen államférfi, — írja a „Pester Correspondenz“. Az ő politikai nézetei teljesen azonosak a szabadelvűséggel, melyet Széll Kálmán oly bámulatraméltó sikerrel tett politikája vezető elvévé. E mellett Széchenyi Gyula gróf olyan előkelő jellem, a ki nem szokta nézeteit elreplezni és ezért, midőn a Széll-kabinetbe belépett, egész személyiségével és egész befolyásával sikra is száll a miniszterelnök eszméiért. A szálló ige: „Felelem és gános nélküli lovag“, teljes mértékben illik erre a gavallérra és így szellemének és jellemének előkelő adományaival méltó és hatásos módon egészíti ki a Széll miniszteriumot.

A Dalegylet közgyűlése.

Debreczen, április 1.

A Debreczeni Dalegylet tegnap, vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében. A közgyűlésen a Dalegylet tagjai nagyszámban jelentek meg s kevéssel 3 óra után nyitotta meg a közgyűlést rövid üdvözlő szavak kíséretében Lengyel Imre, a Dalegylet diszelnöke.

Az ülés megnyitása után Krasznay Ferencz titkár felolvasta a dalegyesület jelentését a múlt évről. Az érdekes jelentés főbb adatait a következőkben ismertette:

Tisztelt közgyűlés!

A „Debreczeni Dalegylet“ fennállásának 37-ik éve záródik be a lefolyt 1899. évvel.

Szomorú és fájdalmas veszteség érte a múlt évben egyesületünket, nagyrabecsült zászlóanyjának elhunytával, kiben egyesületünk egyik kiváló jóakaróját gyászolja.

A lefolyt 1899. évben két ízben távozott el városunkból dalegyesületünk testületi minőségben és működőképes számban, a nyár folyamán Kolozsvárra, a hol a Polgári Dalegylet 25 éves jubileumát ülte meg, a tél folyamán a szomszéd H.-Szoboszlóra, hol ismételtén a jótékonyág oltárára hozta meg áldozatát.

Mindkét testületi szereplésről e jelentésünkben alább kimerítően meg fogunk emlékezni.

Hosszu vajadás után végre is egyesületünknek jutott osztályrészül, hogy a kerületi Dalos-Szövetség megalkotását saját erejéből valósítsa meg.

Az Országos Magyar Dalegyesület központi kormányzata elsöben is magáévá tette az eszmét, közgyűlési határozattal bizottságot is küldött ki javaslatlétét véget, hogy az O. M. D. E. keretébe a kerületi szövetségek miként lennének beilleszthetők; s midőn a bizottság — melynek élén Lengyel Imre, az O. M. D. E. egyik akkori alelnöke állott, — jól átfönt, s gondos munkájával beszámolt, jónak látta a központi kormányzat, fővárosi dalos-egyletek s más különböző tényezők összetoborzásával s azok szavazatainak felhasználásával megbuktatni a kész javaslatot.

Hogy ezen merev álláspont, mely a magyar dalművészet fejlesztését és előrevitelt bizonyos térben és időben megnehezítette, mit fog eredményezni, előre lehet látni; nem mást, mint az O. M. D. E. nagyon is rozoga épületének rombadőlését, holott épen a Kerületi Dalos-Szövetségnek erős alapvetése tette volna lehetővé az O. M. D. E. megszilárdítását.

A Debreczeni Dalegylet, mint kezdeményező, megfosztatván attól az örömtől, hogy az ország minden részét felölelő több Kerületi Dalos-Szövetségnek az O. M. D. E. útján való szervezése által láthassa a magyar dal diadalát, nem kedvetlenedett el; hanem szívvel-lelékkel, anyagi áldozattal munkált azon, hogy megalkosson saját vidékén egy Dalos-Szövetséget, a melynek működése az ország többi egyesületeit is újabb szövetségek létesítésére buzdítsa.

Ilyen vidéki nagyobb központok emelik a dalegyletek kifejlődését, mint a hogy ked-

Hermin még soha sem látta az urát ilyen felindultnak. Megijedt tehát és tisztaságának tudatában sirni kezdett. Talán nem helyesen cselekedett, — úgy gondolta — mikor az Ádám Bandi kíséretét elfogadta, de ő ebben nem látott semmi különöset. Bohó, könnyelmű asszony volt, talán tetszett és neki ez a gavallér fiatal ember, de míg eddig gondolatokban sem vétkezett az ura ellen, ki őt, a szegény miniszteri számtiszt leányát, szerelemből vette nőül.

Beregh Oszkár sem másnap, sem azután nem vágta le az aljegyző ur fülét, hanem azt megtette, hogy kevesebbet járt vadászni és gyakrabban tartózkodott otthon. Ugy látszott, hogy az idős férjekre és a revanchera vonatkozó megjegyzés nem akart kimenni az ötvenéves ember fejéből. Lassan-lassan aztán olyan otthon ültetett Beregh, hogy Herminnek majdnem erőszakkal kellett rávenni az elhalaszthatatlan látogatások megtételére.

Hermin csak türte valahogy kezdetben ezen állapotot, de azután vágyott egy kis szabadságra. Harmincz éves korukban az asszonyok még nem szívesen mondanak le s bármennyire szeressék is otthonukat, vágyódnak a társaság és az emberek után. Ne csodáljuk tehát, ha a forróvérű asszonyka is megunta szűk börtönét s kivágyott a világosságra szórakozni, mulatni...

Míg ők visszavonultan éltek, Ádám Bandi is megnősült, elvévén a Derzsi miniszteri tanácsos leányát. Nyáron jöttek csak haza, télen a megye székhelyén laktak s állítólag igen boldogok voltak.

Hermin három évig nem találkozott

Ádám Bandival és egészen elfeledte már, mikor a főispán beiktatásán úgy véletlenül találkozott. Hermin önkénytelenül megrezent, mikor a daliás Ádám Bandi magyar diszruhájában megpillantotta. Bandi nem állhatta meg, hogy egy két szót ne váltson Bereghékkel, bár Oszkár úgy viselkedett, mintha életében soha sem találkozott volna Ádámmal.

Mikor aztán ünnepségnek, ebédnek és az új főispán tüntetésére rendezett színházi díszelőadásnak vége volt, Beregh Oszkár kocsiba ültek és hazamentek falujukba. — Holdvilágos enyhe nyári éj volt s a frissen kaszált fü bódító illattal töltötte be a levegőt. Beregh Oszkár a kényelmes ülésben elaludt, Hermin pedig végtelen vágyódással gondolt a boldogságra, melyet szíve nélkülözni volt kénytelen. Eltűnődött a csöndben azon, hogy miért nem lehet ő boldog? Miért kell neki fiatalon lemondani mindarról, mire a hajlott öregek is édes gyönyörrel emlékeznek vissza. Mi, vagy ki pótolja őt az elvesztett napokért? E gondolatokra könyek toltak szemeibe s életében talán először érezte boldogtalanságát egész nagyságában...

A nyarat Ádám Bandiék falun töltötték és érkezésük után csakhamar meglátogatták Bereghéket. Oszkár nem nagyon örült ugyan az ismeretség megújításának, de végre is úgy gondolkozott, hogy Ádám Bandi amellet az ésbontó szép asszony mellett végleg elfeledi Hermin, barátságosabb lett tehát s esze ágába sem volt nejét Ádám Banditól féltetni.

Sőt Beregh Oszkár, az erősen ötvenes,

egyszer azon vette magát észre, hogy sokatlan melegség gyülemlik szívébe, ha Ádám Bandinével beszélget. Ez a kívánatos asszonyka, az ő csodálatos behizelgő modorával egészen elszedítette Oszkár, ki most már nem tudott egy napig sem el lenni az Ádámék háza nélkül. Kedélye is megváltozott s a mogorva, otthon folyton zsörtölődő emberből egész világi lett, ki csak most kezdte igazán élvezni az élet apróbb, nagyobb örömei.

Ádám Bandi gyakorlott szemek csakhamar meglátta, hogy felesége tetszik Beregh Oszkárnak. Figyelmeztette is erre Margitot, nem mintha komolyan féltette volna feleségét, hanem czélja az volt, hogy Margit se tegyen neki szemrehányást, ha ő meg Herminnel foglalkozik. A kis menyecskeének eszébe sem jutott, hogy midőn Bandi feltétlen bizalmat mutatott iránta, ugyanakkor megcsalja őt Herminnel.

Ádám Bandi nem gondolt arra az eshetőségre, hogy Beregh Oszkár czélt érjen Margitnál. Az asszonyok azonban nemcsak különbözök, hanem megfejthetlen talányok. Margit jól érezte magát Oszkár közelében, sőt nem egyszer irigyelte a Hermin sorsát, midőn Oszkár nagy vagyonáról, kastélyairól és kincseiről beszélt. Margit nagyra vágyó volt, mely különösen azóta nőtt benne, mióta Ádám Bandi vagyonának nagyrésztét egy régen húzódó pörben elvesztette. Ettől a peresztől kezdve nem érezte magát elégedettnak, ép úgy, mint azok az asszonyok, kik csak akkor boldogok, ha bővelkednek anyagi javakban.

Ádám Bandinak valami dolga akadt és

vet, erőt és buzditást nyernek újabb egyletek szervezésére mindazon városok lakói, a hol már legalább egy működésben álló dalegylet van.

Legfényesebb példa erre épen városunk, a hol ma a főiskolai hírneves és régi multu énekkarral együtt hét működésben levő dalegylet van.

Jóakarát és szorgalmat e téren nagy eredményeket hozhat létre.

Örömmel jelenthetjük, hogy az elvetett mag kikelt, s reményünk is van, hogy terebélyes fává fogja magát kinőni; a „Tisza vidéki Dalos-Szövetség“ megalakult, alakuló közgyűlésén 24 dalegylet jelentette bebelépését.

E Dalos Szövetség már a folyó évben dalünnepet is fog rendezni Szatmár városában az ottani nagytekintélyű és országos hírnű dalegylet meghívása folytán.

Hogy e dalünnep fényes sikerrel fog végződni, kétséget nem szenved.

Legyen áldás azoknak fáradozásán, kiket a közjó és közérdek vezetett a szövetség megalakításának nagy munkájában.

Azután beszámol a jelentés az egyesület tevékenységéről.

Résztvett a Dalegylet az 1848/9-es honvéd-egylet szokásos évi mulatságán márczius 15-én.

Márczius hó 26-án tartotta meg az egyesület évi rendes közgyűlését, melyen beszámolt az 1898. év eredményével.

Május hó 24-én résztvett és közreműködött egyletünk a főiskolai ifjuság által rendezett „Bethlen“-ünnepélyen.

Junius hó 3-án ünnepélyes választmányi ülést tartott egyesületünk, amelyen szolgálati érmekeket és díszleveleket osztott ki az arra jogosultaknak.

Márk Endre dalegyleti elnök 25 éves szolgálat után aranyéremmel.

Hitelessi Lajos díszkarnagy, Bárdos Géza dalegyleti pénztáros és működő tag, Donogán István választmányi és működő tag szintén 25 évi szolgálat után aranyéremmel.

B. Szilágyi Imre dalegyleti gazda és működő tag, Engeszer József választmányi és működő tag 20 évi szolgálat után ezüstéremmel.

Dr. Magoss György dalegyleti alelnök, Szaicz Sándor választmányi és működő tag, Györy Mihály működő tag 10 évi szolgálat után díszlevellel lettek kitüntetve.

Van ez idő szerint az egyleti tisztviselők, választmányi és működő tagok között, 25 éves szolgálat után, 9 aranyérmes, 20 éves szolgálat után 7 ezüstérmes, 15 éves szolgálat után 6 bronzérmes és 10 éves szolgálat után 11 díszleveles tagunk.

A folyó évben kitüntetve lesz 25 éves szolgálat után egy tag aranyéremmel, 20 éves szolgálat után, 2 tag ezüstéremmel és 15 éves szolgálat után egy tag bronzéremmel.

Junius hó 18-án tartotta meg O. M. D. E. közgyűlését Budapesten, a melyen tárgyalás alá vétetett a Kerületi Dalosszövetség szervezeti szabályzata.

Egyesületünkben Lengyel Imre, mint O. M. D. E. akkori alelnöke, Márk Endre választmányi tag és Krasznay Ferencz, mint a Debreczeni Dalegylet képviselője vettek ott részt.

Nincsen szándékunkban az O. M. D. E. vezetőségének sok panaszra okot szolgáltatató önkényes eljárásaival és tulkapásaival e helyen foglalkozni, de annyit be kell jelentenünk, hogy a Debreczeni Dalegylet felemelte az O. M. D. E. közgyűlés színe előtt tiltó szavát, sőt a számadások készületlensége miatt egyenes rosszalását fejezte ki a vezetőséggel szemben, mely eljárásunk, mint nem tetsző dolog, bizonyára közrehatott arra, hogy felvett eszménk, a Kerületi Dalosszövetségek megalakítása, együtt bukják az eszme megteremtői és munkálói.

Mi itt is kijelentjük és kijelentésünkkel következtetések maradunk azon álláspontunkhoz, hogy az O. M. D. E. fennállását szükségesnek tartjuk, de méltán és jogosan kívánhatjuk, hogy az a hatalom, mely a vezetőség kezébe le van téve, ne a személyi érdeknek istápolására, de magának a szent ügynek, a hazai dalügynek fejlesztése és előrevitelére használtassék fel; más irányú törekvés ellen tiltakozó szavunkat felemelni nem késünk és ezúlnak jóakaratu támogatókat keresni kötelességünknek ismerjük.

Julius hó 2-án temették el egyesületünknek teledhetlen zászlóanyját, néh. özv. Komlóssy Imrénét, Thurzó Róza urnót; egyletünk gyászfatyollal bevont zászlója alatt testületileg vett részt a temetésen, ott gyászkarokat énekelt s az elhunyt ravatalára koszorut helyezett.

Julius hó 30-án részt vett egyesületünk a „Csokonai-kör“ által rendezett „Petőfi“-ünnepélyen.

Augusztus hó 2-án a debreczeni csata 50 éves évfordulójának emlékére rendezett nagy ünnepélyen testületileg megjelent.

Augusztus hó 6-án tartotta meg egyletünk az összes helyi testvér-egyesületek szives közreműködésével szokásos évi ünnepélyét a Nagyerdőn.

Augusztus hó 19-20. napján Kolozsváron jelentünk meg s ott ünnepeltünk a Kolozsvári Polgári Dalegylet 25 éves jubiláris ünnepén.

Kolozsvári szereplésünk egyik kegyeltes mozzanata volt az, hogy E. Kovács Gyula nagynevű színművész és költő sírjára koszorut helyeztünk s ott díszes közönség jelenlétében gyászdalt énekeltünk el.

Szeptember hó 2-án a helybeli gépjavitóműhely „Egyetértés“ dalárdája rendezett szívélyes, barátságos ismerkedési estélyt, melyen szintén testületileg megjelentünk.

Szeptember hó 11-én feledhetlen király-nénknak Erzsébetnek gyászévfordulati napján a római kath. templomban tartott gyászmisén testületileg résztvettünk.

Október hó 6-án az aradi 13 vértanu emlékére a római kath. templomban megtartott gyászmisén résztvettünk.

November hó 16-án a „Csokonai-kör“ díszülést tartott, amelyen szintén közreműködünk.

November hó 20-án elhunyt tagtársunkat, Nagy Jánost temették el.

November hó 26-án tartotta meg a Miskolczi Daláregylet fennállásának 25 éves jubiláris ünnepélyét, mely ünnepélyen egyletünk 7 tagu küldöttséggel képviseltette magát.

Egyesületünk díszes zászlószalaggal lepte meg a jubiláns egyletet.

November hó 28-án temették el Potomcsik Ignác kereskedelmi akadémiai tanárt, a temetésre egyesületünk önként ment el s működött ott közre.

December hó 9-én ismét utra kelt egyletünk, hogy a szomszéd H.-Szoboszló város állami polgári iskolai tanári kara által rendezett jótékonyezelu hangversenyen közreműködjék.

A hangverseny jövedelme az állami polgári iskolai szegénysorsu tanulóknak tankönyvekkel való ellátására lett kijelölve; a nemes czél előmozdítására készséggel vállalkoztunk.

Igazi öröm tölti el szívünket, midőn

egy pár napra eltávozott hazulról. Margit unatkozott a nyári nagy melegben s alig várta, hogy Beregh Oszkár meglátogassa. Oszkár ur nem is soká váratott magára s szokott időben pontosan megjelent a szép asszonyánál.

Egy ideig a kertben sétálgattak, azután felmentek a kis szalonba, melynek nyitott ablakain át mámorító illat szállt be. Beregh Oszkár, kibem vaskossága mellett is volt valami az idealizmusból nem állhatta meg, hogy egy pár szellemes megjegyzést ne tegyen az alkonyról, virágillatról és szép asszonyokról. Margit azonban unottan hallgatta udvarlóját és szinte látszott rajta, hogy valami érdekesebb és realisabb dolgot vár Oszkártól...

Beregh, mintha megértette volna a Margit, óhajtását így szólt a szép asszonyhoz:

— Milyen más volna az élet, ha maga édes Margit, engem csak egy kicsit szeretne. Igaz, hogy elhaladt az idő felettem, de a szív érzése nincs korhoz kötve...

— Ne érzelegjen édes Beregh... Van Magának hűséges felesége, aki szereti magát előhaladt kora daczára is... Hermin nagyon kedves asszony és én nagyot vétkeznék az érem, meg ő ellene, ha az ön bohókás szerelmi vallomását komolyan meghallgatnám...

— És mit szólna ön, édes Margit, ha én bebizonyítanám, hogy Bandi Herminnek már öt év óta udvarol. Eleinte engemet is bosszantott ez a felfedezés és épen ezért voltam oly hideg az első találkozásnál. Később azonban elnéztem viszonyukat, mert megszerettem magát... Elettudvem azóta visszatért... Fiatalnak, erősnek érzem maga-

mat... Azt látom, hogy ön nem boldog, főleg, mióta Adám vagyona javarészt elvesztette. Én minden vágyát teljesíthetném, mert gazdag vagyok...

— Nézze csak, Beregh, mondok én magának valamit. Figyeljen ide jól. Nem tagadom, hogy maga tetszett nekem. Nem oly gyermekes, mint Bandi, hanem komoly, elhatározásában merész. A vagyont is szeretem, mert imádom a pénzt, de beestelenség árán még sem akarok gazdag lenni. Azután meg olyan férfinak a neje, de még kedvese se lennék, ki azért, hogy maga is szabadabban mozoghasson, nyugodtan türi, hogy felesége udvarlót tart... Egyébiránt bizonyára maga is nevétségesnek tartaná, ha ilyen vén, kappan ember udvarlását is komolyan venném... És most, Isten önnel... Nagyon kérem, hogy ne lépje át többé házam küszöbét...

Beregh Oszkár erre a feleletre nem volt elkészülve. Zavarában szólni sem tudott, vette tehát kalapját és távozott.

Akkor este Beregh Oszkár nagyon szótalan volt a vacsoránál. Hermin ellenben igen jó kedvében volt és enyelegni kezdett az urával.

— Öregem! talán nem szívesen látott Margit, hogy olyan haragos vagy?

— Neked meg, édesem, talán azért van olyan rózsás kedved, mert Adám Bandi már holnap itthon lesz, — vágott vissza nyomatékkal Beregh...

— Micsoda beszéd ez, Oszkár?

— Egy csöppet sem okosabb, mint a tied?

— Egyébiránt — folytatá Hermin, a mily joggal te Adámnak udvarolsz, azzal

a joggal én is elfogadhatom az Adám udvarlását. Nem hányhatunk egymás szemére semmit s épen azért kiki a maga háza előtt seperjen s ne avatkozzunk egymás dolgaiba.

Beregh Oszkár nem igen védhette magát, tehát hallgatott, annyival is inkább, mivel nem akarta elárulni azt, hogy Margit szakítani kívánt vele...

Ez eset után pár nap mulva Adámék odahagyták a falut és a városba mentek. Itt egymást érték a bálók és Margit az udvarlók közt, kik fiatalok és fessék voltak, teljesen megelégedezett a kopasz, de gazdag Bereghről. A farsang végfelé pedig annyira belebolondult egy gazdag, fiatal mérnökbe, hogy elvált az urától.

Mikor ezt Beregh Oszkár meghallotta, belátta, hogy kopasz fejjel, még ha gazdag is valaki, tartós hódításokat nem tehet. Le is mondott tehát az attackokról, esőndes, szürke ember lett belőle és az áldott béke kedvéért még azt is elnézte, hogy Adám Bandi a házibarat szerepébe ismét beletalálta magát...

Visszatért könyveihez s ha már szemei elfáradtak az olvasásban, huzgálta azt a kék függönyös kis kocsit, melyben az a párányi kis lélek gögicsélt...

Nem emlékezett már se az idős férferekre, kik elhanyagolják feleségüket, se a revanchera, melyet Adám Bandi emlegetett, mindent feledett, mert úgy gondolkozott, mikor a kis babát látta, hogy nem élt hasztalan...

Pedig kopasz fején könnyen meglát-hatta volna a szarvakat...

azt jelezhetjük, hogy a Debreczeni Dalegylet mindenütt testvéri jóindulattal és a megtisztelő figyelem olyan jeleivel halmozták el hatóságok, közönség egyaránt, mely a jól teljesített munkának elismerését és méltánylását fejezi ki s hogy ezen elismerés és méltánylás csak buzditólag hat a működő erőkre, az nagyon természetes.

Egyletünk sokoldalú jótékony szereplése mellett dalestélyeket is rendezett a lefolyt évben, mely estélyeknek mindenike a megszokott látogatottságnak örvendett; ezen estélyek olyan kedvesek pártoló közönségünk előtt, hogy nincs az a nagyterem városunkban, a melybe őket kényelmesen elhelyezhessük; az a keresetlen modor, mely estélyeinket jellemzi, találkozást nyújt közönségünk színe-javának; a fesztelen családias jelleg pedig, amely áthatott mindenkit, a Debreczeni Dalegylet dalestélyeit legkedveltebbé emelték.

Ezek után tisztelettel jelentjük, hogy hogy az 1899. év végével tiszteletbeli és tekinthető számú működő tagon felül alapító tagjainak létszáma 61, pártoló tagjainak létszáma 454.

Vagyon állapotunk eléggé kedvező, annak hű képét a csatolt pénztári kimutató tünteti föl, egyesületünk fenntartása e kérdésben teljesen biztosítva van; mely szép vagyon eredmény jórésben a gondos és figyelmes gazdálkodásnak az eredménye, de különösen az egylet pénztársa, Bárdos Géza ur szigorú és lelkiismeretes ügykezelésének köszönhető.

Mindezek elsorolása után kérjük a t. közgyűlést, hogy évi jelentésünket tudomásul venni, a közgyűlési meghívó tárgysorozatát tárgyalás alá venni, a számvizsgálók jelentését elfogadni, ennek alapján Bárdos Géza pénztáros urnak a felmentvényt megadni s odaadó munkásságáért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazni méltóztassék. Köszönetet kérünk szavazni a királyi gazdasági tanintézet igazgatóságának a gyakorló teremnek világítással és fűtéssel való díjmentes átadásáért,

az ügyvédi kamarának a választmányi gyűlések tartására a terem átengedéseért, továbbá a Debreczeni Takarékpénztárnak 30 frt,

az István gőzmalom-társulatnak 10 frt, a Takaré- és Hitelintézetnek 5 frt, néh. Komlóssy Imréné urnó temetése alkalmából a Komlóssy-családnak 30 frtos adományáért halás elismerését nyilvánítani méltóztassék.

Most pedig a tisztikar és igazgató választmány nevében lemondásunkat bejelentve, arra kérjük a t. közgyűlést, méltóztassék lemondásunkat elfogadni — s megköszönve a bizalmat és támogatást, melylyel nehéz munkánkban segítségünkre voltak, — méltóztassék a tisztujtást fogantatosítani.

Erőt és kitartást kívánunk a Dalegyletnek továbbra is, hogy azon az uton, a melyen haladva annyi szép sikereket ért el, még igen sokáig fejlődjen és virágozzék.

Debreczen, 1900. márczius 29.

Krasznai Ferencz,
dalegyleti titkár.

Márk Endre,
dalegyleti elnök.

A felolvasott jelentést a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette.

Ezt a számvizsgálók rövid jelentésének felolvasása követte, melyet szintén tudomásul vett a közgyűlés.

A jövő évi költségelőirányzat megállapítása következett.

A bevételt 3646 korona 34 fillérben; a kiadást 2800 koronában irányozták elő, úgy hogy a maradvány 846 korona 34 fillér.

Az évi jelentés tudomásulvétele után megejtették a tisztujtást. A tisztikart egyhangulag, felkiáltással választották meg.

A választás eredménye a következő volt: Elnök Márk Endre, alelnök dr. Magoss György, titkár Krasznay Ferencz, jegyző Péter Gábor, pénztáros Bárdos Géza, gazda Govrik Miklós, zászlótartó Torday Gábor. A választmány tagjaiul egészben a múlt évi tagokat választották meg. Közvetlen a köz-

gyűlés után választmányi ülés volt, amelyen Steinacker Sándort igazgatónak és Mácsay Sándort karnagynak megválasztották.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

József főherceg részvéte.

Budapest, április 2. József főherceg Atzél Béla elhunyt alkalmából a következő táviratot küldte Fiuméből gróf Hugonnay Béla főispánnak:

„Fogadja Méltóságod legőszintébb részvétem kifejezését unokaöccse elhunyt alkalmából. József főherceg.”

Hegedüs miniszter beteg.

Budapest, április 2. Hegedüs Sándor hülés következtében beteg s az ágyat őrzi.

Hófuvas.

Bécs, április 2. A Lajtha vonalokon a hófuvas miatt megakadt forgalom újra helyreállt.

A betegsegélyző-pénztárak államosítása.

Budapest, április 2. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter hivatalba lépésének első percétől fogva a legélelkebb érdeklődéssel kísérte a betegpénztárak működését és a szerzett tapasztalatok alapján e pénztárak államosításával megfogja valószínűsíteni elődje néhai Baross Gábor egyik nagyfontosságú reformjának tervét. A betegsegélyző pénztárak ellen ugyanis évek óta állandó a panasz, úgy a munkaadók, mint a munkások részéről; sem a betegsegélyző pénztárak, sem az általános munkás-betegsegélyző pénztár nem felelnek meg céljuknak. Eltekintve a pénztáraknál gyakorta előforduló szabálytalanságoktól, a munkások orvosi gyógykezelése és a munkások egészsége érdekében kívánatos intézkedések a legnagyobb fogyatékoságban szenvednek. E bajok csak úgy orvosolhatók, ha az állam a betegpénztárak felett hatékony felügyeletet gyakorol, sőt ha a pénztárak szükség esetén állami segélyezésben is részesülnek. Mint a „Kel. Ért.” teljesen megbízható forrásból jelenti, Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a betegpénztárak államosítását feltétlenül szükségesnek tartja. Ez okból az országos ipartanács május havában megtartandó ülésének napirendjére tűzött tárgysorozatának egyik legfontosabb pontját ép a betegpénztárak államosítása fogja képezni. A miniszter azonban ezenkívül az érdekelt körök és testületek véleményének meghallgatása végett szaktanácskozmányt is fog egybehívni.

Szélhámos Aradon.

Arad, április 2. Egy elegáns fiatal ember, mint a romániai király szállítója, számos orvost, lókereskedőt becsapott. Egy este megvárta, míg a vendéglőben „Lejo Lili” színesző vacsorálni jött s engedelmet kért, hogy mint bámulója, pár percig asztalánál maradhasson. Ez megállapította hitelét. A rendőrség kutatni kezdett multja után, mit a szélhámos; ifju észrevevén, megugrott A ravasz ifju más városban is szélhámoskodott.

A spanyol-költségvetés.

Madrid, április 2. A kamara elfogadta az egész költségvetést.

Elutazott követ.

Konstantinápoly, április 2. Novákovics szerb követ elutazott innen anélkül, hogy kihallgatáson lett volna a szultánnál.

Forradalmi bizottság.

Washington, április 2. Itt egy állítólagos forradalmi bizottság létezését kétségbe vonják.

Elhunyt kamarai elnök.

Trieszt, április 2. Keinelt a kereskedelmi és iparkamara elnöke ma meghalt.

A dél-afrikai háború.

— Távirati tudósítás. —

London, április 2. Krüger kijelentette, hogy Joubert utódja Botha Lajos tábornok lesz.

Roberts előnyomulása.

London, április 2. Roberts tábornok a jövő héten kezdi meg előnyomulását.

Angol részvét.

London, április 2. Roberts részvétáviratot intézett Krügerhez, melyben dicséri Joubert lovagiasságát és vitézségét.

Búr győzelem.

Kronstadt, április 2. Smith tábornok tegnap véres harczt vívott az angolokkal és azokat megkergette s félnapon át sakkban tartotta. A búrok nagyon vitézül harcoltak.

A tifusz pusztítása.

Fokváros, április 2. A búr foglyok között egyre jobban pusztít a tifusz. Emiatt teljesen elhalasztották a Szent-Ilona szigetére való elszállításukat.

Hol vannak a búrok.

London, április 2. A búr hadsereg ama hely közelében van, hol avitéz Cronje paardebergi táborában volt.

HIREK.

— Wlassics miniszter hazatérése. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter egészsége, mint örömmel értesülünk, Meránban teljesen helyreállt. A miniszter utókurára még Brixenbe vagy Abbáziába megy, ahonnan husvét után nyomban hazatér és átveszi miniszteriumának a vezetését.

— Blaha Sárika Debreczenben. A jövő hó 9 én, hétfőn este ismét érdekes hangverseny est lesz a zenedében. Beck Vilmos, a m. kir. opera tagja, neje szül. Kertész Ella, kik nemrég a Kereskedelmi Csarnok által rendezett hangversenyen működtek közre és Blaha Sárika vesznek részt a hangversenyen. Az érdekesnek ígérkező hangversenyre már most felhívjuk a közönség figyelmét.

— Lampérth Géza fiatal költőt, akinek egyik hazafias költeményét csak a minap koszoruzta meg az akadémia a Farkas-Raskó díjjal, — a mai napon az államtudományok doktorává avatták.

— Meghívás zászlóanyai tisztre. A Petőfi dalos egylet választmányja Vattay Géza alelnök vezetése mellett szombaton felkérte Komlóssy Arthurné urasszonyt zászlóanyai. A megtisztelt urnó szívesen fogadta a küldöttséget és a zászlóanyai tisztet elfogadta. A zászlóavatási ünnepséget a nyár folyamán tartják meg.

— A nőegylet választmányi ülése. A debreczeni jótékony nőegylet tegnap délután 4 órakor az árvaház termében választmányi ülést tartott. Jelen voltak Veressné Szathmáry Teréz, elnök, Szabó Kálmánné alelnök, özv.

Bunner Edéné, Pallay Miklósné, Komlóssy Arthurné, Konecz Ákosné, Bészler Károlyné, Karay Sándorné, Sas Béláné, Murakózy Róza, Lovassy Károlyné, Riesz Lipótné, özv. Jablonczay Kálmáné, Gyórfy Józsefné. Elnök megnyitván az ülést, betérjezti a múlt év december 21-én megnyitott és a f. év márczius 26-án bezárt népkonyha számadásait. Ezen idő alatt kiosztott 21565 adag étel; egy adag 7 és hat tized kraj ezárba került. Felolvastatott a városi tanács átirata, melyben köszönetét fejezi ki és hála-tiszteletét a népkonyha vezetéséért. Az elnök ezek után az árvaház kibővítéséről tett javaslatot, melyet hosszabban fogunk legközelebb ismertetni és méltatni. Harározatba ment a vidéki tagok gyűjtése a megye területéről. Végül a segélyeket osztották ki és kimondták, hogy az egyik alelnöki és titkári állást választó közgyűlést május végén tartják.

— **A debreczeni tanári kör** márczius 31-én gyűlést tartott, melyre *Beöthy Zsoltot*, az orsz. tanár egyesület elnökét is várták, aki azonban debreczeni látogatását külföldi utjából hazajötté utána halasztotta. A kör üdvözölte *Beöthyt* azon alkalomból, hogy a *Kisfaludy Társaságnak* is ő lett az elnöke. Behatóan foglalkozott a tanáregyesület igazgatósága által készített filológiai versenyszabályzattal, a melynek több pontjához módosítást ajánl. Végül meghallgatta és nagy tetszéssel fogadta *Váradi Károly* piarista gymn. igazgatónak „*Középiskola és szülei ház*” című szépen megírt és magvas tanulmányát. A kör legközelebbi gyűlésén a magyar határozók kérdését fogja vita tárgyává tenni. A gyűlésnek főtárgya volt *Váradi Károly* piarista gymnasiumi igazgató felolvasása „*Középiskola és szülei ház*” cz. A szépen megírt, magvas tanulmányt a kör tagjai élénk figyelemmel hallgatták és nagy tetszéssel fogadták.

— **Április.** Peregnék gyors egymásutánban a napok s a most megkezdett évnek már a negyedik hónapját járjuk. Három hónapot már lemorzsolunk s most beköszönt a negyedik, az április. Vége a télnek s ma már alaposan benne gázolunk a tavaszban. Kíváncsian, érdeklődéssel kutatjuk, milyen időt hoz ez a hónap. Szeszélyes, nedves, hűvös az április mindig, de ez az egy kedvező idővel biztat. Az elmúlt hónapokban már kitombolta magát az idő. Volt részünk hóban, fagyban, esőben bőven és hisszük, a jelek is azt mutatják, hogy napfényes, száraz és meleg lesz ez a hónap végig. Szükség is van a jó időre, vágyakozva várja azt a szántóvető nép, a mely pár nappal előbb Istenbe vetett hittel és reménnyel rejtette a magot a termelő anyaföldbe.

— **A kerületi betegsegélyző pénztár közgyűlése.** A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár a tagok nagy érdeklődése mellett tegnap d. e. 10 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a vármegyeház nagyszobájában. A gyűlésen *Szliuka István* alelnök elnökölt. A közgyűlés a titkár által felolvasott évi jelentést, valamint a zárszámadásokat tudomásul vette. A közgyűlés — mivel a bevételek nem fedezték a kiadásokat, — elhatározta, hogy a heti befizetési járulékokat 1%-al felemeli. Majd megejtették a választásokat. Az igazgatóság rendes tagjai lettek a munkaadók részéről *Czabán Dániel*, *Falk Armin*, a munkások részéről *Sándor Armin*, *Szentpétery Gábor* és *Balogh József*. Póttagok lettek a munkaadók részéről *Trnka Gottlieb*, a munkások részéről *Szücs Imre* és *Maklári János*. Felügyelőbizottság tagjaik megválasztottak a munkaadók részéről *Malatinszky Ferenc* és *Weisz Sándor*, a munkások részéről *Bencsik Ferenc*, *Kis József*, *Osváth Imre*, *Tietz József*, póttagokul a munkaadók részéről *Blatner Kálmán*, a munkások részéről *Hotter Lajos* és *Prém János*. A választott bíróság tagjai lettek a munkaadók részéről *Piros Béla* és *Morvay Sötér*, a munkások részéről *Nagy Lajos*, *Bánk Árpád*, *Rencz Mihály*, ifj. *Vibirál János* póttagokul a munkaadók részéről *Tóth Ferenc*, a munkások részéről *Fe-*

rencz József és *Peres István*. A választások után a közgyűlés véget ért.

— **Egy tanító jubileuma.** *Kobut Mór* tanító negyvenéves jubileumi ünnepét előkészítő-bizottság tegnap, a zsidó iskola tanácstermében gyűlésezett. Örömmel konstatáljuk, hogy a jubileum iránt az illetékes körökben élénk érdeklődés nyilvánul s maga a tankerület is félretéve minden kicsinykedést, kollegiális szeretettel és önzetlen szívvvel siet a sok idő óta működő kartárs ünneplésére. A tegnapi gyűlés szűkebb körű bizottságot küldött ki azon kéréssel, hogy készítse elő a jubileumi ünnepet. A bizottság, melynek élére elnökül *Popper Alajos* dr.-t sikerült megnyerni, kedden délután hat órakor ugyancsak a zsidó iskola dísztermében gyűlésezik.

— **Eljegyzés.** *Dr. Varga Kálmán* eljegyezte *Sámy Viola* kisasszonyt, *Sámy Béla* biztosítótársasági főtisztviselő kedves leányát.

— **A párisi világiállításra** Kereskedelmi Akadémiánk növendékeivel folyó hó 6-án indul, mert a francia kormánytól engedélyt nyert arra, hogy a megnyitást megelőző napokban is megtekinthesse azt. Mint-hogy azonban az érdekelt vasutak kedvezményt csak meghatározott létszámnak engedélyeztek, ennek kiegészítéséig mások is csatlakozhatnak a kirándulókhoz. A költség felnőtteknek 260 korona teljes ellátással. Érdeklődők forduljanak az igazgatóhoz.

— **A Fenyéri—Lőw párbajügy.** *Fenyéri Mór* színművész és *Lőw József*, lapunk belmunkatársa a múlt év január havában a színpadon történt összeszólalkozás miatt pisztolypárbajt vívtak. A törvényszék *Fenyéret* 5 napi, *Lőw Józsefet* két heti államfogházra ítélte. A debreczeni kir. ítélőtábla büntető tanácsa a múlt héten tartott ülésén foglalkozott ezzel a párbajügygyel. A kir. tábla *Lőw* büntetését enyhénekk találta, s egy *havi államfogházra felemelte*; a *Fenyérré* kiszabott büntetést pedig helyben hagyta.

— **Öngyilkos fiu.** *Szilágyi Imre* hadházi születésű 15 éves fiu a szüleiével összeszólalkozott s elment *Érmihályfalvára*, hol revolverrel hasbalötte magát. Az öngyilkos fiut sulyosan megsebesülve szállították a debreczeni kórházba.

— **Husz éves találkozó.** A debreczeni ev. ref. kollégium azon növendékei, a kik ezelőtt 20 évvel, 1880-ban hagyták oda az iskola falait, mint érett ifjak, az idén találkozni óhajtanak egymással. Az összejevetel rendezésére a napokban tartották az első értekezletet az osztálynak Debreczenben lakó tagjai, a kiket *Kolbenhayer Kálmán* törvényszéki bíró és *Kardos Albert* főreáliskolai tanár hívtak össze. A Budapesten és a vidéken élő tanulótársak közül is már többen megígérték a találkozásra való eljövételüket.

— **A jó vidékiek.** Két vidéki atyafi ma délelőtt összejött az Erzsébet kávéház előtt s kezdték egymást ököllel agyba-főbe tisztelni. Éktelen huza-vona támadt közöttük s nem engedtek harmadik társuknak, ki szétválasztani akarta őket. Rendőr persze nem volt sehol, hogy megakadályozta volna a botrányt.

— **Tisztújító közgyűlés.** A debreczeni autonom orthodox izraelita hitközség f. hó 1-én tartotta meg tisztújító közgyűlését ritka érdeklődés mellett a következő eredménnyel: Elnök *Stark Ignác*; alelnök *Péterffy Benő*; pénztáros *Gelberger Dávid*; ellenőr *Kóhn Sámuel*; egyházigazgatók *Jungreis Jakab* és *Friedman Ábrahám*; tanácsnokok *Stark Márton*, *Péterffy Benő*, *Tafner Ignác*, *Kóhn Sámuel* és *Schwarz Fülöp*.

— **Sipisták.** Így nevezik műnyelven azokat a spillereket, kik hamis kártyázásból élnek. Ilyen jó firmák városunkban is bőségesen vannak. A rendőrség erélyesen hozzálátott e parlag-lovagok munkájának beszüntetéséhez s közelebb tömeges letartóztatások várhatók.

— **Hirtelen halál.** *Bezlanevics Nándor* 24 éves postagyakornok, ki épen vőlegény volt, tegnap éjjel a postahivatal udvarának egyik mellékhelyiségében összeesett és rögtön meghalt. A szerencsétlen ifjut szívizélhűdés ütötte meg. Holttestét beszállították a kórházba.

Színház és irodalom.

Két előadás.

Vasárnap két előadás volt a színházban. A délutáni — ugynevezett — népelőadásra *A cornevillei harangokat* tette műsorra az igazgató. Közönség volt tulságosan is sok, mely édes örömmel szemlélte e régi, de örökbecsű szép operett előadását. Sokat tapsoltak *Sziklaynak*, ki *Gáspár* apó szerepében igazi művészi alakítást mutatott be. *Germain* szerepét most *Bódi Ella* játszotta s gyönyörű szép hangjával frenetikus tetszést keltett. Kitűnő *Serpolett* volt *Perényi Margit*. A marquis szerepében *Ferenczy* remek baritonja teljes szépségében érvényesült. Az összjáték is jó volt s bár meghuzásokkal adták elő a darabot, a közönség nagyon meg volt elégedve.

Este.

A kiváló énekes komika, *Locsarekné Németh Gizella* tegnap este vett bucsut a festett világtól. Fellépett még egyszer a debreczeni közönség előtt, mely oly sokszor adta jelét az ő kiváló művészeté elismerésének. Ifju *Bokor József* „*Télen*” című népszínművében játszotta *Murczos Böske* szerepét. Mikor megjelent a közönség előtt, perczeleg tartó óriási tapsvihar és éljenzés fogadta s tisztelőitől gyönyörű babérkoszorút s több virágcsokrot kapott. A távozó művészinte meg volt lepetve a közönség ragaszkodó szeretetének ilyen nyilvánításától. A multnak édes emlékei vonultak át lelkén s kipergett szeméből a könny a deszkára, melyen annyi szeretettel, tisztelettel találkozott. A meghatottságtól alig tudott szóhoz jutni. Azután játszott kedvvel, élénk temperamentummal, amint játszott sokszor. Humoros dalait háromszor négyszer megismételték s az első felvonás után többször hívták lámpák elé s még a vasfüggőnyt is ki kellett nyitni előtte. Így hálálta meg a debreczeni közönség a távozó *Locsarekné* művészi érdemét.

Az est zajos sikere különben *F. Kállay* *Lujza* kezében volt, a ki *Karolin* szerepében remek parasztnyecske volt. Olyan játékok, olyan sok szép dalt, annyi elevenéget igazán ritka művésznőnél lehet látni. *F. Kállay* *Lujza* méltó büszkesége színházunknak. A *Sárosi Paula* népszínműben való szereplését nem tartjuk nyereségnek. Ő operettekben kiváló művész s kár egyéniségével nem egyező szereplésre kényszeríteni. A többi szereplőkről szívesen emlékezzünk dicsérettel.

— **Az állatvilág pillanatnyi fényképekben.** Gyönyörű kiállítás, páratlan mű indult meg ezen a czimen, oly munka, amely a természet minden barátjának lelkét csak örömmel töltheti el. Merőben új, eredeti és megkapó eszme nyer testesülést ebben a könyvben. A természettudományi és állattani képeskönyvek eddig többnyire csak a typust, az általános faji jellemet feltűntető képet állítottak az állatokról élénk; ez a könyv azt tüzte ki czélul, hogy a faji jellem mellett bemutassa az állatok egyéniségét is. Körülbelül ugy viszonylanak az eddig megszokott, sablonos állatképek ennek a könyvnek a képeihez, mint a divatlapok élettelen, sablonos férfi- és hölgyfigurái egy élettelen, hű arcképcsarnokhoz. Minden képe e könyvnek élő állatnak a képmása, a mely a fényképezés útján készült. A maga valóságában, a maga természetességében látunk minden egyes állatot magunk előtt. Csupa élet, csupa igazság minden kép. Mintha csak egy pompás állatkertben járnánk, mikor e könyvben lapozunk. A minthogy csakugyan Európa egyik leghíresebb állatkertjének, a berlininek az állatai vonulnak itt fel sorra előttünk. Roppant fáradságba, nagy nehéz-

ségek leküzdésébe került, míg megtalálták a helyes módját az állatok lefotografálásának. Maga a berlini állatkert igazgatója, Heck L. dr., a jeles zoologus, személyesen működött közre e munkánál. Minden egyes fénykép az ő utasításai szerint készült. De a fáradsághoz méltó volt a munka eredménye is, a mely általános elismerést aratott. Ilyen élethű, plasztikusan szép és ekkora nagyságu állatfotografiák még nem jelentek meg sehol. Egy-egy ilyen fotográfia sokkal jobban bevésődik bárkinek az emlékezetében, sokkal jobban megismerjük belőle az állatot, mintha lapokra terjedő leírást olvasnánk róla. Ép ezért a képekhez írt szöveg sem terjengős és hosszadalmas, nem száraz adatoknak végnélküli, untató halmazza, hanem röviden, elevenen, élvezetesen írt jellemrajza az illető állatnak. A magyar kiadás szövegét Heck L. dr. nyomán Sztérenyi Hugó dr., a jeles természettudományi író írta. Szép és tanulságos munka ez, a mely számot tarthat nemcsak a szakköröknek, hanem az egész művelt közönségnek a méltánylására. Haszonnal forgathatják e könyvet maguk a művészek is, a fotografiák hű és életteli voltánál fogva. A hosszukás album-alakban megjelenő diszkrét egyik legnevesebb könyvkiadócézünk: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése (Budapest, VI, Andrassy ut 21. sz.) adja ki. Megjelenik 16 füzetben 192 képpel. Egy-egy füzet ára 60 fillér; az egész munkát diszkótésben 14 korona. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Ney-Füredi hangverseny.

Debreczen, április 1.

Rég távozott el közönség hangversenyből oly meglepédegetten, mint tegnap este megtartott Ney-Füredi koncertből. De régen is hallottunk Debreczenben olyan, minden tekintetben magas niveauon álló, tartalmas és változatos programmu hangversenyt, mint a tegnapi volt. A zenede diszterme a művészet szentélyévé alakult át, amelyet szép számmal töltött meg városunk zeneértő közönsége, hogy szíves tapssal fejezze ki elismerését a művészek iránt.

Ney Dávid, az egykor igénytelen templomi énekes, jelenleg a m. kir. opera méltán ünnepezt művésze mutatkozott be a debreczeni közönségnek s a kényes izlésű publikumot egy csapásra meghódította. Felséges, ritka szép bass-bariton hangja hatalmasan mennydörgött, majd lágyan, alig hallhatóan enyészett el. Nem tudjuk, mit bámuljunk inkább, hangjának óriási terjedelmét (mintegy 2 $\frac{1}{2}$ octáv), vagy lágyágát, najlékonyágát s modulációit. A mellett hihetetlen könnyűséggel énekel; saját szavai szerint még könnyebben, mint fiatal korában. Löwe balladájának (az óra) előadásával érte el a legmélyebb hatást. Meghatóan tolmácsolta a reményt, a csöndes resignatiót s mikor az utolsó sor elhangzott:

"Nem ronték rajta semmit,
Önként szünt jarni meg",

a közönség szüni nem akaró tapsviharban tört ki. A művész nem fukarkodott; ráadásul még Schubert „A vándor” cz. dalát és Abrányi „Mikor megyek az oltárhoz esküdni” kezdetű népdalát énekelte. Program szerint ezen kívül még előadott a Lamermoori Luciaból (Donizetti) és a Varázsfuvolából, valamint énekelte Vösedá Károly „Balsors gyanánt” cz. dalát.

Az est másik hőse Füredi Sándor hegedűművész volt, a ki Strausz Rikárdal közép Európa nagyobb városait diadallal járta be. Mint jó ismerősünket láttuk őt viszont, de elmondhatjuk, hogy a maga valóságában csak most ismertük meg, mert így játszani még nem hallottuk, Wieuxtemps hatalmas Edur hegedűversenyét játszotta először. E mű, mely valósággal zenedrámának beillik, ugyancsak próbára teszi az előadónak úgy technikai készségét, mint intellectualis képességét. Füredi ezen mű előadásával a legnagyobb hatást érte el, s olyan sikert aratott, mely sokáig emlékezetes lesz

a jelen voltak előtt. Wieuxtemps is felel meg leginkább az egyéniségnek, annak az iskolának a hive; mondhatni, ebben valóságos specialista. E művet is oly megrázó drámai erővel, hévvel és tüzzel játszotta, hogy a közönséget valósággal magával ragadta.

Vonójának hatalmas, széles, de a mellett behizelgően édes tónusa van, a mely szívből jön és észrevétlenül belopózkodik a hallgató szívébe. Minden művészi hatásnak az a nyitja, hogy a művész megtalálja vagy lé rehozza azt a titokszerű összekötő kapcsolatot, a mely őt a közönséggel közvetlenül egybeköti, szellemileg egyesíti. Füredi Sándor ezt megtalálta. Mintha valami láthatatlan fonal kapcsolta volna egybe a művészt a közönséggel, ez az egész előadás alatt mintegy lebilincselve hallgatta őt, s csak a játék végeztével tört ki a lelkes ováció.

Lelki gyönyörűséget szerzett a hallgatóságnak, mert a káprázatos technika nála nem fejlődik önczélá az csak eszköz a művészi szép kifejezésére.

Pedig mint virtuoz is nagy; így a bal, mint a jobb köz összhangzatosan tökéletesek. Intonatiója hajszálfinomságu, vonóvezetése, a mellett, hogy erőteljes, egyenletes, könnyed és graciosus, de posolássá soha sem válik. Vonója alól fuvalomszerű panissimók lebbennek el.

Altalában véve a hangszínezés egyik erős oldala, s az érzelmek finom nüanszírozásaelárulása az istenkegyelméből való művészt.

Az egész concertet nemes felfogással interpretálta, az „ad libitum” részek pedig, valamint a Cadencia kiváló izlésről tettek tanúságot.

Játszotta még Wieniavski „Moszkvai emlékek” című művét és Sarasate Czigánydala. Előbbi két, egy lassabb s egy gyorsabb ütemű orosz népdalon épült fel, s brillans variatioakat tartalmaz. A sajátos orosz motívumot zene, mely újabban mindinkább bravuros előadásával nagy hatást ért el. A czigánydalokat pedig úgy játszotta, mint egy valóságos czigány destillált, finomított kiadásban. (Az illuziót különben külseje sem hazudtolja meg.)

A „csak egy kis lány” kezdetű dalnál a Saruse féle elsonkított kiadás helyett nagyon helyesen a hibátlan magyar melódiát alkalmazta.

A közönség lelkes tapsai nagyon sokszor hívták ki a pódiumra, a mit ő Chopin egyik Nocturne-jének előadásával (Sarasate átíratban) hálált meg.

Nem kevésbé érdekes szám volt Füredi Soma gordonka szólója. Golterman poetikus „Le réve” (Az álom) cz. művét és Röver hangulatos Serenadját játszotta, de természetesen, a mint a történeti multból látható volt, neki is meg kellett még toldani Popper G moll mazurkájával. Ruzséri féle cellójának hangja az ő kezei alatt soha sem téveszti el hatását, s a közönség igen megkedvelte. Művészileg és elegánsul játszott, mint azt már tőle megszoktuk.

Hogy a magasabb kamara-zene híveinek se legyen semmi kifogásuk, hogy ők is megtalálják a maguk finom eseményét következett a Beethoven vonós hármas, előadva a Füredi triasz által (Fürediekből minden kitélik) Füredi Sándor hegedűn, József violán, Soma gordonkán vettek részt. Csak három ilyen rokonlélek tud olyan egységesen játszani, ahol a hallgató nem hall sem hegedűt, sem violát, sem gordonkát, hanem csak az egységes hatást érzi, Beethovent hallja.

A triót kivéve minden pontnál Jóna Kálmán látta el a zongorarészt kiváló rutinál és ügyességgel, a szokott discreté módon. **Brutus.**

Göcsej lakodalmi kurjantások.

Göcsejben a lakodalmak minden mozzanatánál szerepelnek a verses kurjantások, göcsejiesen mondva, „rikéttások” vagy „hujéntások” s így — természetesen — vonatkozásokban is széles kört ölelnek föl, szélesebbet talán, mint hazánk bármely más vidékén, hol e szokás még divatban van. A lakodalmi verses kurjantások rövid jól-rosszul rimelő, de itt-ott nagyon találó két, négy, ritkábban háromsoros versekbe van-

nak öntve. Néha jól ismert daktöredékeket is találunk közöttük. Az Ethonographia most közöl néhányat, például:

Csákány, czin, fokos, Füstölög a nagy föle,
Huzzad te pupos. Menyasszonyt vüszünk erre
(A muzsikuskoknak szól.)

Ez e zucca ere kü, Happ, happ, happ,
Kedves babám gyereki! Gyürüt adott ma a pap.

Esküvőre menetkor a következő kurjantások hallhatók:
Piros rózsá burulóba, Borbásszegi kertészkerbe,
Most vajunk az indulóba. Piros rózsá nylik benne.

Három fertá tizenegyre, Piros rózsát leszakasztom,
Most menünka zesküvőre, Megesküszik a menyasszon

Ez a zucca végig sáros, Fekete tik tollatlan,
És mégse királi város. Völegényünk párotlan.

Az esküvő megtörténtével alig lép ki a násznép a templom ajtón, már rákezdik:
Sohase ösmertük egymást, Balog Gergő fejér házo,
Mégis ránk adta az áldást. Férho ment az Örzi lányo;

Itt az öröm, itt a haszon, Elig derik, elig jó
Megesküdt a menyasszon Elig jó takarító.
Barabási szentegyházbo,
Se nem asszon, se nem lyán, Itt maradt a levánságom
Fehér gyöngy van a nyakán. (leányságom).

Levendula megágot, Se a borát (barát), sea pap
Vörös Örzi megpárosut; Minket el nem választat;
De sok legén járt utánno, Ásu, kapa választ e',
Mileji Káro lett a párgyo Fekete föld hervaszt e'.
Menyasszonnak gyöngy a nyakán Tulipán szárostu,
Nem lesz többet koszorulyán. Völegény párostu.

A plébánostól is bucsut vesznek oda kiáltván neki:

Áld meg Isten eszt a papot, Ez a zucca piktoros,
Aki minket öggyü adott, Isten véle plébános!
Fejér galamb leszállott,
Isten véle plébános!

Ha az utcán ácsorgó gyerekek nem kapnak elég lakodalmi pereczet — mert Göcsejben is menet- s jövetközben az egyik nászasszony pereczet dobál, miket a gyerekek nagy dulakodással kapkodnak föl — a következő kurjantások hallhatók:

Ha nem annak pereczöt, Nem ket meg a kovászok,
Düllön ki a szekerök. Azor' nincsen kalácsok.
A lakodalmi menetet is guny tárgyává tesszik a nézők:

Piros rózsá pomádé,
Ez ám a szép parédé.

Ha a lakodalmások gyalog mennek az esküvőre, ami szegényebb családoknál fordul elő szemükbe vágják:

Hosszu bunda börtarisnya,
Gyalog mentünk mind a kutya.

Ha a menyasszonynak nincs rendbe a szénája, ezt szokták rá kurjantani:

Alig menünk három házig,
A menyasszony megbabázik.

Amikor két idősebb kel egybe:

Eje, huja napkeletnek
Örül a vén az öregnek.

De a násznép sem hagyja ám magát s ugyancsak csattanósan felelget az ily gunyolódásokra:

Aki mi ránk bémészködik. Sárgarépa, réztekenü,
Am mi hozzánk kívánkozik Ne csahó' te csucos fejü.

Aki kigyün a zucczaro, Cseréptányér törgy üsszü,
Birkaharang a nyakábo, Csemesz szádót fogd'
(összű)

KÜLÖNFÉLÉK.

Érdekes nászajándékok. Mulatságos nászajándékokról tesz említést egy angol lap. Egy, a londoni körökben ismert költő egyik vetélytársától albumot kapott, amelyben mindazok a rosz kritikák voltak beragasztva, amelyeket a költő megjelent műveiről írtak. Egy festőnek a rajzolás és festés alapelveiről szóló könyveket küldtek. Egy előkelő fiatal ember, ki szenvedélyes hölgyvadász volt, hamis testrészekből álló teljes készletet, két hamis fogsort és két üveg-szemet kapott annak a megjegyzésnek a kíséretében, hogy ha vadászat közben hölgyek után szalad, egyik-másik testrésze, sőt valamennyire nagy szüksége lehet. Egy 80 éves agglegénynek, ki egy 30 éves fiatal asszonyt vett el, szomszédjai nagy ketreczet küldtek, hogy az ifju nő esetleges ballépését megakadályozzák, ki az öreg urhoz csupán pénzért ment.

* A bibliai Pharaó mumija. Állítólag fölfedezték a bibliai Pharaó mumiját. 1898-ban Loret, az egyiptomi régiség-muzeum igazgatója, II. Amenophis sírjában tíz királyi mumiót fedezett fel, a melyből az egyiket Yekh en Yetenének (IV. Amenophis) nyil-

vánította. Maspero, a mostani muzeumdirektor, ezt a tíz mumiát nemrégiben Kairoba vitette és Davessay és Egorff egiptológusokkal megállapították, hogy a mumiá valóban a bibliai Pharaóé.

RÖPPENTYÜK.

* Az eskü. Két jó barát beszélget egymással:

— Kérlek, adj kölcsön öt forintot. Esküszöm, hogy holnap visszaadom.

— Ne esküdjél, mert nem fogod visszaadni.

— De igen, esküszöm!

— Mem, kedvesem, nem fogod visszaadni, mert nem adok kölcsön öt forintot,

* Tűz és víz. Nagy láрма veri föl kora halmban a ház lakóit.

— Tűz van! Tűz van!

— Hol?

— Lenn a földszinten a tejkereskedésben. A lakók megnyugodnak és ismét lefekszenek:

— Van ott elég víz, nem kell félni.

* Orvosi tanács. Ko'dus: Orvos ur, kérem, borzasztóan köhögök, mitévő legyek?

Orvos: Menjén a Rivierára koldulni.

* A repertorió. Rendező: Kérem, igazgató ur, adassa már elő a „Haramiá“-kat. Igazgató: Most nem lehet. A társulat egy szerelmese egy frakkot örökölt, tehát olyan modern drámákat kell előadni a melyben a frakk is szerepel.

* Mallezia. Egy jótékonycélu hangversenyterem a táján egy tábla van kifüggesztve a következő irással: „Kutyákat tilos bevinni!” A hangverseny befejezte után valaki aláírja: „Az állat védegyelet”.

* Kellemes szórakozás. „Mivel töltötted a vasárnap délutánt?” — „Egész délután a kávéházban ültem.” — „No, ez eléggé unalmas lehetett.” — „Nem az, elég szórakozás, ha az ember egész délután arra ügyel, hogy az új téli kabátját el ne lopják.”

* Váratlan replika. Grófné (negédeskedve): Hja, tábornok ur, öregszem, de ön azt nem akarja hinni. Tábornok: Kérem, én nem kételkedem a grófné szavaiban. Grófné: Az sért engem, tábornok ur, hogy ön felteszi felőlem, hogy én nem tűnök ellenmondást.

TÖRVÉNYSZÉK

Katona az esküdszék előtt.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk röviden arról az esküdszéki főtárgyalásról melyen Molnár András kassai katona bűnügyét tárgyalták. A tárgyalásról szóló tudósításunkat következőkben egészítjük ki.

Panaszos Kálmánczi Sándor bevallotta, hogy ő vádlottat arezul ütötte és azután következett a lövés, amely azonban kárt nem okozott.

Nagyszámu tanukat hallgattak ki s ezek vádlott javára vallottak.

A fegyverszakértők véleménye szerint az a forgó pisztoly, melyet vádlott használt, inkább csak sérelmezésre, mint ölésre alkalmas.

A bizonyítási eljárás befejezése után este fél tizenkettőkor a perbeszédre került a sor. Dr. Galánffy kir. alügyész tekintettel az idő előrehaladottságára, röviden foglalkozik a tényközlényekkel. Szerinte a tárgyi mozzanatot meg lehet állapítani a vádlott vallomásából is.

Fejtette, hogy milyen volt a szándéka vádlottnak a lövéskor. Kifejezést adott azon nézetének, hogy az ölési szándékot a külső cselekményekből itt meg lehet állapítani. Erre mutat az eszköz és annak használati módja.

A szándék hirtelen fogamzott meg vádlottnál s elismeri, hogy azt erős felindulásában hajította végre. Vádlott rokonszenves, önérzetes és nyílt szívű, a mit bebizonyított

a tárgyalás folyamán is. Igaz, hogy van sok enyhítő körülmény, de azért kéri az esküdszék, hogy vádlottat bűnösnek mondja ki és az elbők terjesztett kérdésekre igennel feleljenek.

Dr. Lőfkovits Márton ügyvéd védbeszédét éjjel után kezdette meg. A késő éjjeli idő daczára nagyszabású védőbeszédét mindvégig a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták végig.

Rövid bevezetés után a tényközlény részleteire terjeszkedett ki. Előbb azonban áttekintést vetett az eddigi esküdszéki tárgyalásokra, a melyből kitűnt, hogy a jelen bűnügy a negyedik két hét óta, a mely majdnem mind megegyezik egymással. — Ugyanaz a vád és a színhely Hadház. A motívumok: korcsmázás, duhajkodás és a bosszu. Szerinte itt a vádnak nincs semmi alapja, itt csak közvetett és nem közvetlen bizonyítékokkal állunk szemben. Itt a szándékosságot esete nem forog fenn, legfeljebb jogos önvédelemről.

Vádlottnak semmi oka sem volt az ölésre. De meg a vádlottnál az önkéntes elállást meg lehet állapítani, mert ha ölési szándékolt volna, többször is lőhetett volna, de nem tette ezt. A beszédben kitért a hadházi állapotokra is és végül felmentő ítéletet kért.

Ezután dr. Szűts elnök résuméja következett, mely éjjel után két óraker ért véget.

Az esküdszék rövid tanácskozás után felmentő verdiktet hozott, amely után a törvényszék vádlottat az ellene emelt vád alul felmentette.

A tárgyalás éjjel utáni 3 óraker ért véget.

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Írta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.)

17.

Este, mikor lefektetett, mindig elbeszélte, miket mondtak neki és hallottam nem egyszer, micsoda takaros vágásokat osztogatott nyelvecskéjével. Egy Jackson nevű szakácsné volt nálam, ki azt állította, hogy Hanson többféle uton-módon megcsal; mire én azonnal elküldtem a háztól, a mért olyat mert mondani.

És valóban, ha lett volna is benne valami, — bár attól félek, hogy nem nagyon erkölcsös dolog ilyesmit mondani: de olyan kitűnő kiszolgálás kedvéért érdemes lett volna magamat még egy kicsit meg is csaltni. És ő mégis elment és itt hagyott engemet! Mondtam neki, mikor elment: Na gyon sajnálom, hogy elmegy tőlem, Hanson, és haragszom is rád érte; de ha házasságod, mint remélem, rosszul fog kiütni, ha férjed iszákos kezd lenni, vagy el akarsz válni tőle, vagy más efféle szerencsés vége lesz a dolgnak: csak tudásd velem és én azonnal visszafogadlak. Már több, mint egy hónapja, hogy elment és még nem történt semmi.

Hát nem borzasztó ez? Fogadni mernék, hogy ha valami szegény leányról lenne szó, kinek nem volna, hova menni: férje erkölcstelen, iszákos lenne és verné a feleségét; de épen, mert itt olyan nagy szükség lenne az asszonyra, a férj a tökéletesség valódi mintaképe. Hetvenöt év van mögöttem, de igazán a világ egészen kifordult sarkából.

Mrs. Mauton fonnyadt ajkai gonosz mosolyra húzódtak és mikor észrevette, hogy hallgatója meg van hatva, magában jót nevetett.

— Mindig azt tapasztaltam, — szolt a vendég szigoruan, — hogy a szépség az effajta nőknél nagyon veszedelmes. Fiaim vannak Mrs. Mauton és én mindig úgy iparkodtam cselédeimet megválogatni, hogy ne legyen rajtuk semmi szép. Azt tartom, hogy az ember soha sem lehet eléggé óvatos. Én mindig megállapodott eszű és érett kora nőket választok cselédeimül.

— És nem találják önök azt lehangelőnek? — kérde mrs. Mauton. — Minthogy én nem tartom magamat valami Vénusnak, szeretek ifjúságot és szépséget látni magam körül.

Ézt mondva, apró, szuró nézésű szeméit a közepes kora és ifjabb vendégeken jártatta körül.

— De nem lett volna-e botrányos, — vitatta tovább a vendég — ha fiatal barátai közül valamelyik viszonyt kezdett volna avval a leánnyal? Mint például Saltash.

— Mr. Saltashnak csak úgy nyitva van a szeme, mint valamennyi korabeli embernek, — vagy akár a magunk korabelieknek.

Az a vakmerőség, melylyel a hetvenöt éves háziasszony a maga korát vendége hatvan éves korával összetársította, tökéletesen elnémitotta emezt.

Csakhamar felállott, avval a szilárd elhatározással, hogy Mrs. Mautonnal szakítani fog. De mivel történetesen úgy állott a dolog, hogy míg a barn-streeti öreg urnó posztója ismerőseik körében szilárdan állott, az övé meglehetősen ingadozott: meglehetősen avval, hogy hirbe hozta Mauton asszonyt és kártyaestélyeit, — olyanforma híreket hozván forgalomba róla, mintha a csinos szobalány, kinek elvesztését annyira fájlalja, azért lett volna rá nézve olyan becses, mivel valószínűleg csalogató gyanánt szolgált neki.

VIII. A markham-abbey-i ékszerablás.

Ennyit a kellemetlenség felől.

A barátját ért szerencsétlenség, melyet az előbbi fejezetben említettünk, a sajtóban és a nyilvánosság előtt, mint a markhami ékszerablás esete volt ismeretes. Mrs. Mauton érdeklődése az eset iránt annál nagyobb volt, mert körülbelül egy hónappal azelőtt, hogy ez történt, vendége volt lady Markhamnek, Markham-Abbeyben, Wilts-hireban. Mrs. Mauton hátat adott az Egnek, hogy ő és Hanson, ki komorna gyanánt kísérte, nem voltak ép akkor ott és így megmenekültek attól a sok zaklatástól, melynek azok a vendégek és cselédek, kik a rablás elkövetésekor a házban tartózkodtak, a rendőrség részéről ki voltak téve.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Hétfőn, 1900. évi április hó 2-án

Sulamith.

Zsidó dalmű öt képben. Írta: Goldfaden Dávid, Héberből ford. Faragó Ödön. Zenéjét szerzte: Davidsohn Emanuel.

SZEMÉLYEK:

Monosah Bartha G. Kőrnyey B.
Sulamith Bódi E. Abigail F. Kállay L.

Színházi műsor.

Keddén, április 3-án bérlet 153. szám „C” — harmadszor: *A kis püspök*. A Telegdi-alapítványból 800 koronával jutalmazott eredeti vigjáték 3 felvonásban.

Szerdán, április 4-én bérlet 154. szám „A” — *A becsület*. Színmű 4 felvonásban. Írta: Sudermann.

Csütörtökön, április 5-én bérlet 155. szám „B” — F. Csigaházi Etel és Tóth Elek búcsú-felléptéül: *Föld, a mely tisztít*. Dráma 4 felvonásban.

Pénteken, április 6-án 156. szám „C” — *A troubadour*: Nagy opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzte: Verdi.

Sombaton, április 7-én bérlet 157. szám „A” — másodsor *A troubadour*.

Vasárnap, április 8-án két előadás; délután 3 óraker fél helyárrakkal: *A bibliás asszony*. Operette 3 felvonásban: este 7 és fél óraker, bérletszünetben, Fenyéri Mór, Ferenczy József és Püspöky Imre búcsúfelleptéül: *A vén bakancsos és fia a huszár*. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Írta: Szigeti József.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Michelstädter S. E. & H.

Piacz-utca 40. sz.
Hungáriával szemben.

Saját szabadalom.

Saját gyártmányu

férfi-, női- és gyermek-czipők
legnagyobb raktára.

LINOLEUM A LEGKITÜNŐBB
PADLÓ-FÉNYMÁZ

PUHA PADLÓRA, 3-FÉLE SZINÁRNYALATBAN.

Továbbá mindenféle olajba tört kész festékeket, lak-
kokat, gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat

a legolcsóbb árak mellett ajánl

Leidenfrost Gy. cég Debreczen.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

CSOKONAI-NYOMDA

LENGYEL IMRE és TÁRSAI

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. sz.

ELSÓRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó
mindennemű munkák elkészítésére. Modern be-
rendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a leg-
nagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művé-
szies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegy-
zékek, levélpapírok és borítékok, cím-
kék, csomag-jegyek, áru-mintajegyek,
bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák,
csinos reklámplakátok és egyéb nyom-
tatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, di-
szes bizonyítványok, havi és évi érte-
sítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tart-
juk, a készleten nem levőt pedig —
bármily mennyiségben — raktári áron
készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb
kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-
ivek, lejáratú jegyzékek, sorsolási érte-
sítések és egyéb ismertetések csinos
füzetekben, szerződések, kötelezvények,
váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, pro-
grammok, belépti jegyek, diszes tánc-
rendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb
családi értesítések elegáns kartonra vagy
mindennemű új divatu finom papírra
nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

MINDEN MUNKA
A LEGNAGYOBB
GONDDAL
KIÁLLITVA,
MINDAMELLETT
MÁS
KEZDETLEGES
KIVITELNÉL
OLCSÓBB ÁRON.

